

NAKVI Nemzeti Agrárszaktanácsadási,
Képzési és Vidékfejlesztési Intézet

Esélyegyenlőségi Programiroda (EPIR)

2012 -2013 évi tevékenységei

Rézműves Melinda

Szakmai tanácsadó

Budapest, 2013. február 19.

**1223 Budapest,
Park u. 2.
Telefon: 06 1 362 8100
www.nakvi.hu**

ELŐZMÉNY:

A Roma Integrációs Programiroda 2007 májusában jött létre ÚMVP végrehajtására.

Fő célja:

- a cigány közösségek bekapcsolódása a vidéki térségek jövőjéről való együttgondolkodásba, mely erősíti a roma integráció pozícióit a helyi közéletben, a kulturális sokszínűség, mint belső erőforrás helyi értéké alakulását.
- a cigány szervezetek bevonásával kialakításra kerülő integrációs programok megvalósulása újabb lökést adhat a kohézió erősödéséhez.

Ellátott feladatok:

A RIPI a LEADER program kapcsán:

- A program elindulásakor segítette, hogy minél több helyi roma szervezet kerüljön be a LEADER közösségekbe, aktívan vegyen részt a tervezési folyamatokban;
- mentorok bevonásával támogatta a helyi roma szervezeteket a vidékfejlesztéshez, a LEADER-hez kapcsolódó javaslataik megfogalmazásában, illetve abban, hogy a javaslataik beépüljenek a Helyi Vidékfejlesztési Stratégiába (HVS-be) (mentoraink: <http://www.ripi.hu/cikk.php?id=521>);

A Vidékfejlesztési Roma Akadémia (VRA)

Az országos pályázatra 72 szervezet nyújtotta be jelentkezését. A képzést 2008-ban 66-an kezdhették meg. 2009-ben a VRA sikeres elvégzéséről 81-en kaptak elismerő oklevelet.

A képzéssorozat célja volt, hogy segítsen a szervezeteknek megfogalmazni fejlesztési elképzeléseiket, átgondolni az azok megvalósításához szükséges lépéseket. (Négyszer 3 napos tréning keretében tanultak)

A Vidékfejlesztési Roma Akadémiával kapcsolatosan további információk találhatóak a www.ripi.hu honlapon. A beszámolók, eredmények szintén letölthetők.

Esélyegyenlőségi Programiroda (EPIR) feladatai

A korábbi VM Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézet új nevén Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézet (NAKVI) átalakításával, a Roma Integrációs Programiroda (RIPI) is új feladatokat kapott. **A jövőben Esélyegyenlőségi Programirodaként (EPIR) folytatja kibővített tevékenységét, további célcsoportok megszólításával, bevonásával.**

Az Esélyegyenlőségi Programiroda feladatai

- támogatja az esélyegyenlőség érvényesülését szolgáló kezdeményezéseket, különösen a roma integrációt elősegítő vidékfejlesztési törekvéseket, projektek kidolgozását, megvalósítását;
- működteti, szerkeszti a <http://www.epir.hu/> honlapot, valamint kezeli az ahhoz kapcsolódó adatbázist;
- megkeresések alapján vidéki fórumokon szakmai tájékoztatást tart az esélyegyenlőségi szempontok érvényesülésének fontosságáról, így különösen az ÚMVP romák integrációját elősegítő lehetőségeiről, eszközeiről;
- javaslataival érvényesíti az esélyegyenlőség szakterületek, azon belül is a különösen a roma integráció szempontjait a vidékfejlesztésre vonatkozó dokumentumokban, jogszabályokban;
- ellátja a Minisztérium és az Irányító Hatóság képviselőit különböző szakmai testületekben, illetve rendezvényeken, konferenciákon;
- szakmai segítséget nyújt helyi és országos szintű, az esélyegyenlőség területén működő, szervezeteknek, elősegítve azok sikeres részvételét az EMVA intézkedéseiben;
- kapcsolatot tart, valamint folyamatosan együttműködik a Minisztérium esélyegyenlőségi feladatait ellátó munkatársaival;
- együttműködési, partneri kapcsolatot épít ki az esélyegyenlőség támogatását, különös tekintettel a romák integrációját eredményesen elősegítő vidékfejlesztési projektek megvalósítása érdekében, és bővíti segítségükkel a helyi szervezetek lehetőségeit;
- vizsgálja az esélyegyenlőség érvényesülését, így különösen a roma integrációt érintő hazai és nemzetközi „legjobb gyakorlatokat”, kidolgozza alkalmazási lehetőségeiket;
- javaslatokat készít integrált fejlesztési programok kidolgozására, megvalósítására.

Kommunikációs feladatok

- Az EPIR epir@epir.hu email címen válaszol a közösségek, szakmai partnerek és a VRA képzésein részt vett szervezetek kérdéseire, megkereséseire, továbbá válaszol az irodához beérkező telefonos megkeresésekre.
- Folyamatosan működteti megújult honlapját a www.epir.hu web portált, melyen a célcsoportot érintő aktuális információk, hírek, események, továbbá aktuális pályázati lehetőségek kerülnek elhelyezésre. A romák hazai pályázati lehetőségeinek feltérképezése az információk továbbítása az ügyfelek részére, (pl. EMVA / ÚSZT és egyéb hazai források pl. NEA aktuális lehetőségeiről) a szervezetek tájékoztatása folyamatos tevékenysége az Irodának.
- Az EPIR a honlap tartalmának frissítéséről, aktuális információkról, rendszeres **hírlevélben** is tájékoztatja partnereit.

Az Iroda kiemelten nyújt segítséget a tervezési feladatokban és tart kapcsolatot a Vidékfejlesztési Roma Akadémián végzett szervezetekkel az alábbiakban:

- Forrásazonosítás, pályázatfigyelés (<http://www.epir.hu/palyazatfigyeles-36.html>);
- Helyzetfelmérés;
- Szakmai rendezvények szervezése.

Az Iroda további tevékenysége során hangsúlyosabb figyelmet fordít a vidéki térségekben élő roma kisebbség társadalmi integrációjának elősegítése érdekében az alábbi célterületekre:

- a foglalkoztatási helyzet javítása;
- az életminőség, egészségi állapot javítása;
- az információs társadalomba való bekapcsolás, elektronikus írástudás, kommunikációs formák fejlesztése;
- roma ifjúsági célcsoport megszólítása, fejlesztési elképzelések kidolgozásába történő integrációjuk;
- kultúra, identitás megőrzése.

2012 évi tevékenységek

Szakmai Találkozók szervezése

- Vidékfejlesztési Roma Akadémia - **Szakmai találkozó szervezése (április)**
- Az EPIR 2012. december 17.-én **műhelybeszélgetést szervezett a „Roma Nők a Fenntartható (Vidék) fejlesztéséért” címmel.** A találkozó témái: Roma nők szerepe a helyi foglalkoztatási esélyteremtésben; lehetséges válaszok a mélyszegénység és kirekesztés ellen - Közösségi felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért program TÁMOP 5.1.3 - 09/1. és 09/2.; a Nemzeti Vidékstratégia 2014-2020 tervezési időszakára vonatkozó javaslatok megfogalmazása.

Partnerei együttműködésben megvalósított programok

- A Dél-Mátra Közhasznú Egyesület 2012. augusztus 15, 22, 29.-én megszervezte a **Nyitott ajtók „roma felzárkóztatásért” című programsorozatát**. Az EPIR együttműködő partnerként részt vett a rendezvényen, és biztosította a programhoz csatlakozó fotókiállítás anyagát valamint cigány témájú kiadványokat kölcsönzött a konferencia tematikájához. Rézműves Melinda előadást tartott „a közösségfejlesztés jelentőségéről romák körében” címmel.
- A Budai Várban a **mesterségek Ünnepe** alkalmából az EPIR és a Máltai Szeretetszolgálat közös virágprogramot szervezett. A kézműves városépítés jegyében virágokkal díszítettük a Budai Vár Koldus-kapu bejáratát.
- Részt vettünk a Református Missziói Központ (1151 Budapest, Alag u. 3) **„Út az életért” program** keretében szervezett ingyenes egészségügyi szűrésen. Idén 14 településen dolgozott a szervezet, ebből az Esélyegyenlőségi Programiroda két településen vett részt a munkában. A sárkeresztúri és a jándi egészségügyi szűréseken (2012. 10.11, 13) kb. kétszázan vettek részt, ebből átlagosan 40 % volt a cigányok száma. **Az EPIR kézműves foglalkozást tartott a szűrésen résztvevő szülők gyermekeinek, és azoknak a szülőknek, akik ajándékot akartak készíteni az unokáknak.** A foglalkozások alatt beszélgetés zajlott az esélyegyenlőségről, a helyi közösségi összefogás jelentőségéről.
- **Roma Szakkollégiumoknak kiírt pályázati kiíráshoz történő lehetséges csatlakozást** felajánlása az EPIR szolgáltatása révén - Károly Róbert Főiskola (Gyöngyös), Evangélikus Roma Szakkollégium (Nyíregyháza).
- Az Evangélikus Roma Szakkollégium sikeres pályázata kapcsán 2013 évben elindul az együttműködés.
- A Magyar Tudományos Akadémia munkatársa Váradi Mónika az EPIR segítségét kérte 2013 február, március, április hónapban zajló kutatásukhoz. **AZ UNDP és OSI közös kutatása** alkalmával Magyarországon, Romániában, Szerbiában vizsgálják a romák szegregációját. Idén több terepen interjúk és adatfelvételek segítségével egy mélyebb empirikus kutatással kívánják felmérni a szegregáció mechanizmusait. **A terepmunkához az EPIR roma fiatal segítők**

2012 évi tevékenységek

Szakmai anyagok készítése

- A NAKVI és a Hagyományok Háza, konzorciumi partnerként együttműködve a Népművészeti Egyesületek Szövetségével valamint a Muharay Elemér Népművészeti Szövetséggel megbízást kapott a Nemzeti Vidékstratégia keretében **„A népi kézművességünk és népművészetünk XXI. századi megújítása és újrafogalmazása” című stratégia elkészítésére**, melynek célja a hagyományos mesterségek fennmaradása, a meglévő szakmai tudás és ismeret továbbadása. Az EPIR felkérést kapott a helyzetelemzés, problémafeltárás érdekében a meglévő tapasztalatok alapján a mesterség helyzetéről, művelőinek számáról, a szakma továbbadási formáiról, a szakmát érintő problémákról tanulmány írására a roma hagyományos mesterségek témáját érintve.
- Szakmai háttéranyag készítése a **szociális szövetkezetek szakmai módszertani anyag** kidolgozásához.
- Az Alapvető Jogok Biztosa Hivatalának felkérésre a **„Munka Méltósága” című alapjogi projekttel kapcsolatos kérdőív kitöltése**, álláspontunk megfogalmazása.
- **ÁROP 1.1.9. –Koordinációs módszertan készítéséhez háttéranyag, jó gyakorlatok összegyűjtése** – A vizsgált jó gyakorlat megnevezése: VM NAKVI Vidékfejlesztési Roma Akadémia (VM VKSZI VRA) A VRA koordinációja, mint jó gyakorlat került kiválasztásra, ezzel kapcsolatosan 3 kérdőív került az EPIR részéről kitöltésre.
- **Adatgyűjtés** (név, elérhetőség, minősítés) elindítását *kezdeményeztük* a **roma kézműveseket** tekintve.

2012 évi tevékenységek

Tanulmányutak, jó gyakorlatok megtekintése:

- Az Esélyegyenlőségi Programiroda részt vett a **Szirák Községi Önkormányzat gyógynövénytermesztéssel, gyűjtéssel kapcsolatos projektismertető értekezletén**. Az EPIR további kapcsolatot kíván ápolni a Szirákon működő Cigány Kisebbségi Önkormányzattal jövőbeni programok megvalósításának céljából. *(július)*
- **Látogatást tettünk Rozsály (termelőfalu), Tiszaadony (kecskesajt gyártás, kecsketartás) és Panyola (gyümölfeldolgozás, szilvórium) településeken**. A tanulmányút során adaptálható gyakorlatokat kerestünk, amelyeket a mélyszegénységben lévő közösségeknek egyfajta iránymutatásként ajánlhatunk. A tervezett Roma Akadémia tereplátogatásának helyszínéül Rozsályt fogjuk ajánlani. A konferenciát 2013 tavaszán szeretnénk megszervezni.
- Részvétel a Vidékfejlesztési Minisztérium, a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat (MNVH), valamint a Francia-Magyar Kezdeményezések Egyesületének közös szervezésében megvalósuló **„Rövid értékesítési lánc, közvetlen értékesítés, a fenntartható mezőgazdasághoz vezető út kockázatai” elnevezésű konferencián** valamint a másnapi tereplátogatáson. A konferencia és a terepszemlén szerzett pozitív példákat, jó gyakorlatokat népszerűsíteni tudjuk az EPIR célközösségének.
- **Terepbejáráson voltunk a monori cigány telepen**. A telepen lakók között dolgozik 8 éve a Máltai Szeretetszolgálat. Jelenlét nevet viselő programjuk részeként Gyermekházat működtetnek, egy hangárban történik az ügyfélfogadás, az iskolásoknak a délutáni házi feladat írás és internet használatra is van lehetőség. A munkatársak irodája is itt működik. A Szeretetszolgálat házakat vett a rászoruló családoknak, elsőként azoknak, akiket az Önkormányzat lakókocsikba költöztetett. Községi varrodát működtetnek és a legtöbb sikert a gyermekek focicsapata hozza a közösségnek. A terepbejárás célja egyrészt a Jelenlét program működésének tanulmányozása valamint december 3-ai látogatás előkészítése a NAKVI munkatársai számára. *(november)*
- **Részt vettünk a Budapest környéki Népfőiskolai Szövetség által szervezett fórumon Szentendrén**. A fórum témája: Fenntartható vidékfejlesztés a családi kisgazdaságokra alapozva. A témában elhangzott előadások után ellátogattunk kisebb családi gazdaságokhoz.

2012 évi tevékenységek

Képzésen való részvétel:

A NESsT és a Kék Madár Alapítvány által szervezett **Társadalmi Vállalkozók Klubja képzésen** való részvétel, amely havonta egy alkalommal kerül megrendezésre 2012 szeptember 28-tól - 2013 júniusáig. A képzésen megszerzett tudást szeretnénk továbbadni az EPIR érintettjeinek.

2012 évi tevékenységek

Műhelybeszélgetéseken, Szakmai fórumokon történő részvétel:

- Részvétel a **Vidék és Felzárkózás Munka konferencia és vitanapon**. szervező: EMMET Szociális Szövetkezet (január)
- Részvétel az **Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közalapítvány (FSZK) Akadálymentes rendezvények képzésén** (március)
- Részvétel az Wekerle Sándor Alapkezelő EU Kiemelt Fejlesztések Esélyegyenlőség és Integráció Programiroda által szervezett **„Fogyatékosra minősítés visszaszorítása” programon** (április)
- Részvétel a **Roma Koordinációs Tanács ülésén** (április)
- Részvétel a **Kossuth Rádió MR1 Időt kérek c. műsor kerekasztal beszélgetésén** (május)
- 2012. szeptember 13-án részt vettünk a **„Nők a nemzetgazdaságban – Látható és láthatatlan munka”** elnevezésű konferencián, ahol a nők munkaerő piaci helyzetének javításáról volt szó. A konferencia előadásai és az azt követő szekcióülések lehetőséget adtak a problémák meghatározása mellett a javaslatok megfogalmazására is. (szeptember)
- 2012. szeptember 20. **Fenntartható Társadalom – Merre haladunk? Rió+20 konferencián** való részvétel. A konferencia délelőtti és délutáni előadásai elsősorban arra kívánták felhívni a résztvevők figyelmét, hogy nem csak hazai, hanem nemzetközi problémaként kell tekintenünk arra, ami pl. kistélepülések szintjén naponta gondot jelent egy-egy közösségnek pl. a társadalmi, természeti, gazdasági, és humán erőforrások fejlesztése tekintetében. A magyar vidék és az agrárium előtt álló feladatok problémáival, kihívásaival. (szeptember)
- Részvétel a **2014-2020 Európai Uniói tervezési időszakra vonatkozó Magyarországi Vidékfejlesztési program és Halászati Operatív Program előkészítésében résztvevő Kultúra és vidéki Örökség munkacsoport alakuló ülésén**. A munkacsoport munkájához javaslatok megfogalmazása a vidéki térségekben; illetve a társadalmi befogadás előmozdítása, a szegénység csökkentése és a gazdasági fejlődés támogatása a vidéki térségekben uniós szintű prioritások tekintetében. (szeptember)
- 2012. október 3.-án a **Munka Méltósága Projekt tematikus műhelybeszélgetésén** való részvétel (Helyszín: Alapvető Jogok Biztosának Hivatala 1051 Budapest, Nádor u. 22.). A programon való részvétel hasznos volt, hiszen az EPIR célközössége számára továbbítani tudjuk az itt elhangzott információkat, felhívjuk figyelmüket arra, hogy figyeljenek a hasonló problémák megelőzésére. Az alapvető jogok biztosának jelentését a programiroda honlapjára kívánjuk feltenni. (október)
- Részvétel a **Mezőtúron megrendezett Vidékfejlesztési Akadémia programján**, ahol jó gyakorlatként a Hodászi Roma Tájház programját az EPIR munkatársa mutatta be a NAKVI által készített kisfilm megtekintésével. (október)
- Részvétel a Falufejlesztési Társaság által szervezett **„Csütörtöki iskola falu szemináriumon”**. „Rosszul segíteni bűn” címmel előadást tartott Vecsei Miklós a Máltai Szeretetszolgálat alelnöke. Előadásában többek között ismertette a „Jelenlét” programjuk állomásain folyó szociális és lakhatási problémákra adott válaszleépéseiket.

Az előadáson elhangzott útmutatások más közösségeknek történő „kijánlása” hasznos feladata lehet az EPIR-nek. (november)

- Részvétel a **Napvilág Alapítvány által szervezett tanácskozáson, amelynek témája „Kárpát-medencei Népi Kézműves Tanácskozás”**. A tanácskozás lehetőséget kívánt adni az összefogásra, valamint javaslatokat fogalmaztak meg a résztvevők a kézműves termékek értékesítésének lehetőségeire, a közös munka összehangolására, szó volt a szükséges képzések fontosságáról is. A tanácskozáson sikerült felvenni a kapcsolatot több kézműves mesterrel, akik adott esetben képzésekben segíthetnének valamint Deák Péterrel, aki állami gondozásban élő középiskolás gyermekeknek oktat népi kézművességet Szolnokon. Segítségével bővíthet a roma kézműveseket tartalmazó adatbázisunk. (november)
- **Társadalmi felzárkózást segítő intézkedéseket mutattak be Pécsen az Emberi Erőforrások Minisztériuma által szervezett konferencián**. A rendezvényen az Emberi Erőforrások Minisztériumának Oktatásért Felelős Államtitkársága és Egészségügyért Felelős Államtitkársága, a Tűzoltó István Képző és Kutató Intézet, a Nemzetgazdasági Minisztérium, a Vidékfejlesztési Minisztérium, az Országos Roma Önkormányzat és az Országos Egészségfejlesztési Intézet is bemutatta felzárkózási programjait. A civil szervezetek közül ismertette tevékenységét a Kethanipa Egyesület, a Sani Luludyi Egyesület, a Dél Somogyi Cigányok Közhasznú Szervezete és a Színes Gyöngyök Egyesület. A résztvevők ismereteket szerezhettek a székszárdi és bonyhádi Tanodákról, a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Romológia és Nevelésszociológia Tanszékéről, a Gandhi Gimnáziumról, a Pécsi Rác Adár Közösségi Háziól, és a Pécsi Egyházmegye felzárkózásban betöltött szerepéről. Az EPIR részéről elsősorban az érdekelt, hogy megismerjük a bemutatott programok működésének, fenntarthatóságának és finanszírozásának adaptálható legfontosabb elemeit. (november)

2013 évi tevékenységek

- Együttműködést kötöttünk a Falusi és Agroturizmus Országos Szövetségével a „Vidékjáró Tematikus Napok” országos programsorozatban való részvételre.
- Szakmai együttműködésünk kialakítása érdekében felvettük a kapcsolatot a Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége - Tehetséghidak Projektirodával. Két területen tervezhető az EPIR és a Tehetséghidak Projektiroda szakmai együttműködése: A 4. alprojekt, a Hátrányos helyzetű valamint SNI gyerekek tehetségtámogatása és a 8. alprojekt a Kiemelkedően tehetséges fiatalok tehetségtámogatása.
- Rézműves Melinda az EPIR szakmai tanácsadója szekcióvezetőként részt vett az Emberi Erőforrások Minisztériuma Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkársága „A társadalmi felzárkózás szakpolitikai eszközeinek fejlesztése, területi együttműködések esélyegyenlőség elvű fejlesztésének modellezése a közszolgáltatások terén” ÁROP 1.1.9. Program keretében a Kultúráért Felelős Államtitkársággal együttműködve workshop-on. A workshop időpontja: 2013. január 24.

NAKVI Nemzeti Agrárszaktanácsadási,
Képzési és Vidékfejlesztési Intézet

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

www.epir.hu

epir@epir.hu

**1223 Budapest,
Park u. 2.
Telefon: 06 1 362 8100
www.nakvi.hu**